

1

Вечерният здрач се спускаше над индустриалния квартал в Аугсбург. Тук-таме проблясваха светлините на фабриките, в които все още се работеше въпреки недостига на суровини. В други предприятия обаче оставаше тъмно. Няколко жени и възрастни мъже си тръгнаха от тъкачната фабрика на Мелцер в края на смяната. Хората вдигаха яките си и покриваха главите си с кърпи или шапки под силния дъжд. Водата ромонеше по павираните улици. Който нямаше запазени хубави обувки от мирните времена, сега ходеше с дървени подметки и си мокреше краката. Паул Мелцер стоеше до прозореца в тухлената вила на семейство Мелцер и се взираше в черния силует на града, който все повече се сливаше със здрача. Сетне пусна пердето и въздъхна дълбоко.

– Седни най-после при мен, Паул, и пийни една глътка! – прозвуча гласът на бащата.

Шотландското уиски напоследък беше ценно поради морската блокада на проклетите англичани. Йохан Мелцер извади две чаши от витрината и наля от ароматната меденожълта течност.

Паул хвърли бърз поглед към чашите и шишето и поклати глава.

– По-късно, татко. Когато имаме повод. Дай боже да имаме такъв.

В коридора се чува забързани крачки и Паул изтича до вратата. Беше прислужницата Аугусте, попълна от всякога, с розови бузи и накривена дантелена шапчица върху разрошената ѝ прическа. Тя носеше кошница със смачкани бели кърпи.

– Все още не?

– За съжаление не, господин Мелцер. Ще отнеме още малко време.

Тя направи реверанс и се затича към стълбата за прислугата, за да занесе прането долу в пералното помещение.

– Но вече минаха повече от десет часа, Аугусте – извика Паул след нея. – Това нормално ли е? Мари наистина ли е добре?

Аугусте спря и го увери с усмивка, че всяко раждане е различно – една раждала детето си за пет минути, друга се мъчела с дни. Паул кимна изтощено. Аугусте трябваше да е наясно, тъй като вече беше майка на две деца и бе запазила работата си единствено заради великодушието на господарите.

От горния етаж долетяха далечни болезнени стенания. Паул неволно направи няколко крачки към стълбите, но сетне се спря безпомощно. Майка му настойчиво го бе подканила да излезе от спалнята, когато акушерката се бе появила. Мари също го бе увещавала да слезе долу. Баща му, Йохан Мелцер, бе болнав, откакто претърпя инсулт, и Паул трябвало да се погрижи за него. И двамата знаеха, че това е просто оправдание, но Паул не искаше да се кара със съпругата си, особено в сегашното ѝ състояние. Сетне се бе подчинил мълчаливо.

– Какво се мотаеш в коридора? – скара се баща му. – Раждането е женска работа. Ще ни кажат, когато дойде време. А сега пий!

Паул послушно седна на масата и изпи съдържанието на чашата. Уискито възпламени стомаха му и той осъзна, че не е ял нищо от закуска. Мари бе усетила слаба болка в гърба към осем сутринта. Тогава още се шегуваха с непрекъснатите ѝ болести, проявяващи се с течение на бременността, и Паул бе отишъл безгрижно във фабриката. Майка му се бе обадила малко преди обедната почивка, за да му съобщи, че Мари има родилни болки и че са извикали акушерката. Той нямало от какво да се притеснява, всичко било в реда на нещата.

– Когато майка ти те роди преди повече от двацет и седем години... – рече Йохан Мелцер, замислено оглеждайки чашата си, – седях отгатък във фабриката и пишех отчети. Един мъж се нуждае от занимание в такава ситуация, в противен случай нервите му няма да издържат.

Паул кимна утвърдително, но същевременно внимателно се стареше да долови всеки звук от коридора – стъпките на прислужницата, която се качваше на втория етаж, ударите на стария часовник с махало, гласа на майка му, даващ наставления на Елзе да донесе два чисти чаршафа от пералното помещение.

– Ти беше голямо парче месо – продължи баща му с усмивка и му наля още уиски. – Алисия се мъчи цяла нощ. Едва не струва живота на майка си.

Баща му забеляза, че думите му никак не успокояват страховете на Паул.

– Недей да се тревожиш. Смятаме ги за слаби, но жените са много по-жилави и силни, отколкото си мислим – той отпи голяма глътка. – Какво се случва с вечерята? – изръмжа Мелцер и позвъни с електрическия звънец за прислугата. – Вече минава шест часа – днес всичко ли ще се обърка?

След още едно позвъняване се появи Хана, кухненската помощница. Тя бе тъмнокосо, малко свенливо момиче, радващо се на специална закрила от страна на Мари. В противен случай Алисия Мелцер отдавна щеше да я е отпратила, тъй като беше доста непохватна и чупеше повече чинии от всичките си предшественички.

– Вечерята, многоуважаеми господине.

Тя крепеше две чинии с филии черен хляб с лебервурст, топено сирене с кимион и кисели краставички от зеленчуковата градина, засадена по желание на Мари. Месото, колбасите и маста за момента се пестяха и можеше да бъдат получени само с купони за храна. Който искаше да се поглези със специални вкусотии или дори с шоколад, трябваше да разполага с добри връзки и необходимите средства. Семейство Мелцер бяха верни на кайзера и решени да изпълнят дълга си към родината, който включваше готовност за лишения в тези тежки времена.

– Защо отне толкова дълго време, Хана? Какви ги върши готвачката долу?

Хана бързо остави чиниите на масата, при което две филии с лебервурст и една краставичка се плъзнаха върху бялата покривка. Тя веднага ги върна обратно в чинията с ръце. Паул повдигна вежди с въздишка – това момиче трябваше да бъде смъррено. Всичко, което ѝ се казваше, влизаше през едното ухо и излизаше през другото. Хумберт, домашният прислужник на Тъкачната вила, който вършеше работата си изрядно и отдадено, бе мобилизиран още в началото на войната. Горкият – със сигурност не беше добър войник.

– Вината е моя – избърбори Хана без никаква гузна съвест. – Госпожа Бруненмайер беше подготвила чиниите, аз ги занесох горе заедно с другите гозби и едва тогава забелязах, че са за вас.

Оказа се, че готвачката е изцяло заета да нахрани дамите на втория етаж. Акушерката имала особено здрав апетит и вече пиела трета халба бира. Освен това госпожа Елизабет фон Хагеман и госпожа Кити Бройер съобщили, че и те ще вечерят тук.

Паул изчака Хана да излезе и гневно поклати глава. Кити и Елизабет – двете му сестри. Сякаш във вилата вече нямаше достатъчно жени!

– Готвачке! – изрева непознат глас от горния етаж. – Една чаша кафе! Но от истински кафени зърна, не от онзи грахов бълвоч!

Това навярно беше акушерката. Паул още не я беше видял. Съдейки по гласа, тя трябваше да е силна и решителна личност.

– Има косми по зъбите – заяви баща му с пренебрежение. – Същата като онази медицинска сестра, която Алисия нае преди две години. Как ѝ беше името? Отилие. Онази можеше да пребори цял драгунски полк.

Отдолу прозвуча звънецът на вратата. Един път, два пъти – продължително. Същевременно някой непрестанно блъскаше желязното мандало в малката металната плоча на вратата.

– Кити – подсмихна се Йохан Мелцер. – Това може да е само Кити.

– Идвам, идвам – извика Хана, чийто ясен глас безпроблемно проникваше три етажа надолу. – Мили боже. Какъв ден само!

Паул скочи на крака, за да изтича в преддверието. Ако преди малко бе сметнал посещението на Кити за досадно, то сега се радваше, че идва. Нямаше нищо по-мъчително от бездействието сега дено и чакане. Шеметната веселост на Кити щеше да го разсее от тревогите му.

Той дочу развълнувания ѝ глас още на стълбите към преддверието. Кити – омъжена от една година за банкера Алфонс Бройер – също беше бременна и щеше да ражда след няколко месеца, въпреки че изобщо не ѝ личеше. Беше все така грациозна и слаба както обикновено. Малката издатинка под роклята ѝ Паул можеше да забележи единствено ако се вгледаше по-внимателно.

– Мили боже, Хана! Колко си бавна! Оставяш ни да стоим навън на дъжда. Човек би могъл да умре в това влажно и отвратително време. Ах, горките ни войници във Франция и Русия, колко ще мръзнат само. Дано не се простудят. Елизабет, моля те, свали тази шапка най-после. Стои ти

ужасно, свекърва ти няма никакъв вкус. Донеси ми домашни обувки, Хана, малките пантофки с копринената бродерия. Детето роди ли се вече? Не? Слава богу, опасявах се, че съм изпуснала всичко...

Двете сестри бяха пристигнали без шофьор, вероятно Елизабет бе карала колата, тъй като Кити до този момент не бе изявила желание да се научи да шофира. Не беше и нужно, тъй като банка „Бройер“ разполагаше с няколко автомобила и един шофьор. Докато Кити сваляше палтото, шапката и обувките си, Елизабет стоеше пред кръглото огледало и се оглеждаше с обидено изражение.

„Непринуденото поведение на Кити може да бъде доста безсърдечно“ – помисли си Паул, а на глас рече:

– Според мен шапката ти стои много добре, Лиза. Прави те...

Не успя да продължи, тъй като Кити се хвърли на врата му, целуна го по двете бузи и го нарече „моят беден, беден Паул“.

– Знам колко им е трудно на бъдещите бащи – изкикоти се тя. – Изпълнили са дълга си и вече са ненужни. Следващата част е в нашите ръце, нали, Лиза? Какво ще прави един мъж с бебето? Може ли да го кърми? Да го храни? Да го дундурка? Нищо не може да прави...

– Спри се вече, сестричке – извика Паул през смях. – Кой се грижи за това майката и детето да имат покрив над главата и храна на масата?

– Е, да – Кити сви рамене и го пусна, за да обует изящните пантофки, които Хана бе поставила на земята пред нея. – Но това не е съвсем достатъчно, Паул. Знаеш ли, че в Африка има негри, които изрязват дълбока рана в крака на бъдещия баща и я посипват със сол? Струва ми се особено разумно мъжете да могат да са съпричастни с родилните болки...

– Разумно? Това е варварско!

– Ах, какъв си страхливец, Паул! – изкикоти се тя. – Но не се притеснявай – този обичай все още не е на мода у нас. Къде е мама? Горещо при Мари ли е? Да не би да сте повикали онази отвратителна стара акушерка? Кръчмарката? Тя беше при моята приятелка Доротей, когато раждаше. И представи си, Паул, тази жена била мъртво пияна, когато извадила детето. За малко не го изпуснала...

Паул усети как го пронизва внезапен страх. Можеше единствено да се надява, че майка му е избрала жена, която си разбира от работата. Развълнуваната Кити вече беше заета с други неща, докато Паул все още размишляваше по въпроса.

– Идваш ли най-сетне, Елизабет? Мили боже, с тази шапка приличаш на гренадир в полето. Навъсен и решен на всичко. Хана? Къде си? Получихте ли вест от Хумберт? Той добре ли е? Пише ли ви често? Не? Ах, колко тъжно. Хайде, Елизабет. Трябва веднага да се качим при Мари, тя какво ще си помисли за нас, ако сме в къщата, без да се погрижим за нея...

– Не знам дали Мари ще има време за теб в момента... – намеси се Паул, но Кити забърза нагоре по стълбите с леки стъпки въпреки бременността си.

– Добър вечер, татенце – извика тя в коридора, след което изчезна на горния етаж, където се намираха спалните помещения.

Паул нямаше как да знае какво се случва там, колкото и да му се искаше, но предполагаше, че Кити е успяла да се внедри в центъра на събитията. Нещо, което на него му бе забранено, при все че е бъдещият баща.

– Как е татко? – попита Елизабет, която най-накрая реши да свали палтото и шапката си. – Дано това вълнение не му дойде в повече.

– Мисля, че се справя. Ти какво искаш да правиш – да подсилиш женския отбор горе или да правиш компания на татко и мен?

– Ще остана тук. И без друго исках да обсъдя нещо с него.

Паул бе облекчен, че поне Елизабет ще остане при тях в трапезарията, след като Кити пожела да се пречка на акушерката. О, господи – де да можеше всичко да е приключило вече! Паул не беше способен да понесе мисълта, че неговата Мари е подложена на такива мъки. Дали той не бе причината за това? Той, който бе заченал детето?

- Изглеждаш така, сякаш те карат да гълташ медузи – подсмихна се Елизабет. – При това може да се радваш. Ще ставаш баща, Паул.
- А ти ще ставаш леля, Лиза – добави той не особено въодушевено.